

Emakeele Seltsi õigekeelsuslaager

Annika Kilgi

Tallinna ülikooli lektor

2012. aasta sügisel sai teoks Emakeele Seltsis ning haridus- ja teadusministeeriumis juba pikemat aega idanenud mõte korraldada gümnaasiuminoortele keelelaager. 22.–24. oktoobriks kogunes Piusa jõe ürgoru puhkekeskusse 16 gümnaasiumiõpilast seitsmest koolist koolilama ettekandeid ja mõtisklema keeleteemadel. Veel mahtus laagri tegevuste hulka jalutuskäik Eesti kõrgeima liivakivipaljandi juurde, saun, mängud ja viktoriin. Koosviibimise teemaks oli, nii nagu selleaastasel emakeeleolümpiaadil, õigekeelsus. Samas ei olnud tegemist olümpiaadi treeninglaagriga, sest keelekorraldusest kõneldi palju laiemalt.

Laagris rääkisid keelekorralduse praktikud oma tööst: Peeter Päll eesti keele instituudi keelenõuandlast, Reili Argus Emakeele Seltsi keeletoimkonnast, Ilmar Tomusk keeleinspeksioonist, Tiina Leemets õigekeelsusnõunaraamatu koostamisest ja Katrin Kern keeleteoimetamise õpetamisest. Kavas olid ka sõnavõttud keelekorraldusest üldisemalt. Peeter Päll kõneles õigekeelsuse olemusest, vajalikkusest ja piiridest; Arne Merilai rääkis keelenormingute eiramisest kunstilistel eesmärkidel; Annika Kilgi ja Helle Metslang andsid ülevaate keelekorralduse ajaloost; Einar Kraut mõtiskles kirja- ja kõnekeele suhete üle. Reili Argus tutvustas õigekeelsusteemalist emakeeleolümpiaadi.

Õpilased jäid laagriga rahule. Väljendati heameelt, et taoline laager korraldati ja et see oli osavõtumaksuta. Loengud olid noorte sõnutsi arusaadavad ja põnevad, kuid neid oli ehk liiga tihedalt: oli näha, et lektorid oleksid tahtnud veel paljugi öelda. Õpilaste arvates oleks kõnelejatele võinud anda rohkem aega ning iga ettekande järel oleks võinud olla paus, mille ajal oleks saanud selle sisu üle rahulikult järele mõelda. Ka omavahelist arutelu oleks võinud olla veelgi rohkem.

Ise olen õpilaste hinnanguga päri: laager oli sisukas ja tore, aga kui tulevikus uuesti midagi taolist korraldada, võiks tõepoolest pühendada igale teemale rohkem aega. Kui veel püüda leida midagi, mis saanuks olla paremini, siis oli mul registreerunuid kokku lugedes esialgu pisut kahju, et nii vahvale üritusele jõudis ainult 16 õpilast. Kohapeal tundus

siiski, et laagriseltskond on täpselt paraja suurusega, sest suhteliselt väikeses ringis oli mugav lektoritelt küsimusi küsida ja igaühel jäi aega end tutvustada. Kokkuvõttes võib vanemate ja nooremate keelehuviliste oktoobrikuise kokkusaamise igati õnnestunuks lugeda. Aitäh korraldajatele Killu Paldrokile, Annika Kilgile, Helle Metslangile ja Jüri Valgele.